ด่วนมาก

ที่ นศ ๐๐๑๗.๑/ว ๑๗๘

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๒๗ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง โครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๑๐.๓/ว ๗๖๕ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๔ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. สำเนาหนังสือกรมปศุสัตว์ ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๔/ว ๒๗๖๖๔ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยจังหวัดได้รับแจ้งกรมการปกครองว่า กรมปศุสัตว์จะดำเนินการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ ในระหว่างวันที่ ๑ – ๓๑ มกราคม ๒๕๕๔ และขอให้อำเภอทุกอำเภอสนับสนุนการปฏิบัติงานในพื้นที่และประสานสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอย่างใกล้ชิด รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ที่ทำการปกครองจังหวัด
(กลุ่มงานปกครอง)
โทร/โทรสาร ๐-๗๕๓๕-๖๑๓๓,๐-๗๕๓๑-๐๐๙๖
WWW.POKKRONGNAKHON.COM

ที่ มท ๐๓๑๐.๓/ว ๗๖๕



กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๓ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง โครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมการปกครอง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๑๐.๓/ว ๓๘๐ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๓

๒. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๓/ว ๑๕๐๔๒ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมปศุสัตว์ ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๔/ว ๒๗๖๖๔ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๓
จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่กรมการปกครองได้แจ้งให้จังหวัดประสานการปฏิบัติในโครงการรณรงค์ค้นหาโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกแบบบูรณาการ (x-ray) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ และครั้งที่ ๒/๒๕๕๓ รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กรมการปกครองได้รับแจ้งจากกรมปศุสัตว์ว่า จะดำเนินการโครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ ในระหว่างวันที่ ๑ – ๓๑ มกราคม ๒๕๕๔ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้ จึงขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด แจ้งประสานนายอำเภอ ทุกอำเภอ ให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานในพื้นที่ และประสานสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอย่างใกล้ชิด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรพงศ์ ชีระเดชชัย)
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการปกครองท้องที่
ส่วนพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องที่
โทร. ๐-๒๖๒๙-๘๓๐๖ - ๑๔ ต่อ ๕๐๘ - ๕๐๙
โทรสาร ๐-๒๖๒๙-๘๓๐๒

ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๔/ว ๗๗๖๔

กรมปศุสัตว์
ถนนพญาไท กทม.๑๐๔๐๐

๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง โครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔

เรียน อธิบดีกรมการปกครอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔

ตามที่กรมปศุสัตว์มีนโยบายให้มีการรณรงค์ค้นหาโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกแบบบูรณาการ (x-ray) อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง และเพื่อให้เกิดการเฝ้าระวังโรคอย่างต่อเนื่อง กอปรกับเป็นช่วงเข้าสู่ฤดูหนาวซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เอื้อต่อการเกิดโรคระบาดในสัตว์ปีก โดยเฉพาะไข้หวัดนก นั้น กรมปศุสัตว์จึงได้กำหนดแผนการดำเนินงานตามโครงการเฝ้าระวังไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ ขึ้น ในระหว่างวันที่ ๑ - ๓๑ มกราคม ๒๕๕๔ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการต่อไปด้วย จะขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวฉวีวรรณ วิริยะนาค)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมปศุสัตว์

สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์
โทร.๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๔ ต่อ ๔๑๓๗ -๘
โทรสาร ๐ ๒๖๕๓ ๔๘๖๒

โครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย
ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔

๑. หลักการและเหตุผล

โรคไข้หวัดนกเป็นโรคระบาดที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากที่ผ่านมามีการระบาดอย่างกว้างในหลายๆ ประเทศทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทย โดยก่อความเสียหายให้แก่อุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์ปีกและเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีกทั่วไป และยิ่งไปกว่านั้นยังเป็นโรคที่ติดต่อไปยังคนและทำให้มีผู้เสียชีวิต ดังนั้น รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะป้องกัน ควบคุม และกำจัดโรคนี้ให้หมดไป โดยมีแนวทางการดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่องเพื่อลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจของประเทศ อย่างไรก็ตามถึงแม้ประเทศไทยจะไม่พบโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกมาเป็นระยะเวลามากกว่า ๒ ปี แล้วก็ตามแต่เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดโรคขึ้นอีก กรมปศุสัตว์ได้มีมาตรการเฝ้าระวังโรคโดยเฉพาะอย่างยิ่งการค้นหาสัตว์ป่วยอย่างรวดเร็วและแม่นยำมีความสำคัญยิ่งที่จะส่งผลให้ดำเนินการควบคุมโรคได้ทันท่วงที เนื่องจากหากการค้นหาโรคมีประสิทธิภาพจะทำให้ลดการแพร่กระจายของโรคไปยังสัตว์ปีกอื่นๆได้ นอกจากนี้ข้อมูลที่มีคุณภาพอันได้มาจากการเฝ้าระวังโรคยังนำมาวิเคราะห์และใช้ประโยชน์ได้หลายด้าน เช่น การวิเคราะห์การเกิดโรคในเชิงเวลา การวิเคราะห์การกระจายตัวของโรคในเชิงพื้นที่ การประเมินความเสี่ยงและความรุนแรงของโรคจากดัชนีวัดความรุนแรงในสัตว์ปีกชนิดต่างๆ รวมทั้งการติดตามการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรมของเชื้อไวรัส เป็นต้น กรมปศุสัตว์จึงได้มีโครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ปีละ ๒ ครั้ง โดยการดำเนินงานในครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ ได้กำหนดให้ดำเนินการ ระหว่างวันที่ ๑-๓๑ มกราคม ๒๕๕๔ ซึ่งแผนการดำเนินงานดังกล่าว ได้มีการปรับปรุงพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และสถาวะโรคในปัจจุบัน และเพิ่มประสิทธิภาพโดยกระจายการสุ่มเก็บตัวอย่างการค้นหาโรคในกลุ่มสัตว์ปีกต่างๆ ซึ่งจะทำให้โรคไข้หวัดนกไม่เกิดการแพร่ระบาดในประเทศไทยอีก หรือหากมีโรคเกิดขึ้นจะสามารถรู้โรคได้เร็วและควบคุมให้สงบโดยเร่งด่วน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อค้นหาโรคที่ยังอาจแฝงตัวอยู่และทำการควบคุมและกำจัดโรคโดยเร็ว

๒.๒ เพื่อศึกษาและประเมินภาวะโรคไข้หวัดนกในแต่ละพื้นที่

๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๓.๑ ควบคุมการระบาดของโรคไข้หวัดนกในพื้นที่ได้อย่างรวดเร็ว

๓.๒ ทราบสภาวะโรคไข้หวัดนกในแต่ละพื้นที่ เพื่อใช้ในการวางแผนควบคุมโรค และใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโรคไข้หวัดนกต่อไป

๔. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๔.๑ หน่วยงานหลัก ได้แก่ กรมปศุสัตว์ ซึ่งประกอบด้วย

๔.๑.๑ สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

๔.๑.๒ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ

๔.๑.๓ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค ทั้ง ๗ แห่ง

๔.๑.๔ สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ ๑-๙

๔.๑.๕ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดทุกจังหวัด

๔.๒ หน่วยงาน...

๔.๒ หน่วยงานสนับสนุน ได้แก่

๔.๒.๑ หน่วยงานในสังกัด กระทรวงและสหกรณ์

๔.๒.๒ หน่วยงานในสังกัด กระทรวงสาธารณสุข

๔.๒.๓ หน่วยงานในสังกัด กระทรวงมหาดไทย

๔.๒.๔ หน่วยงานในสังกัด กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างวันที่ ๑ -๓๑ มกราคม ๒๕๕๔

๖. วิธีดำเนินการ

๖.๑ การเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกด้วยอาการทางคลินิก (Clinical Active Surveillance)

เป้าหมาย : ทุกพื้นที่/ ทุกชนิดสัตว์

การดำเนินการ :

๖.๑.๑ ปศุสัตว์ตำบล/ อาสาพัฒนาปศุสัตว์/ เจ้าพนักงานสัตวบาล/ เครือข่ายเฝ้าระวังโรค/และเครือข่ายของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น อาสาสมัครสาธารณสุข ฝ่ายปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ดำเนินการเฝ้าระวังโรคโดยสอบถามลักษณะอาการสัตว์ปีกจากเจ้าของทุกรายในระยะเวลา ๓๐ วัน ที่ผ่านมา และเมื่อพบหรือพบสัตว์ปีกป่วยหรือตายโดยมีลักษณะน่าสงสัยโรคไข้หวัดนก ให้ดำเนินการแจ้งสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ เพื่อตรวจสอบและเก็บตัวอย่างส่งตรวจ

๖.๑ ๒ สัตวแพทย์ทำการตรวจสอบสัตว์ปีกที่ป่วยตายและหากมีอาการตามนิยามโรคไข้หวัดนกให้เก็บตัวอย่างส่งตรวจ ดังนี้

๑) เก็บตัวอย่างสัตว์ปีกหรือซากสัตว์ปีก จำนวน ๒-๕ ตัว ใส่ถุงพลาสติก ๒ ชั้น แล้วมัดปากถุงให้แน่น ส่งที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค/ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เพื่อตรวจวินิจฉัยโรค

๒) เก็บประวัติสัตว์ปีก (รวมทั้งพิกัดจุดเกิดโรค) กรอกลงในแบบฟอร์ม รก.๑ ส่งให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

๖.๑.๓ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดรายงานตามแบบ รก.๑ ลงในระบบอินเตอร์เน็ต

๖ ๑.๔ ดำเนินการทำลายสัตว์ปีกที่เหลือในฝูงและสัตว์ปีกบริเวณใกล้เคียงที่คาดว่ามีโอกาสได้รับเชื้อโรคแล้วทั้งหมดทันที โดยไม่ต้องรอผลตรวจทางห้องปฏิบัติการและดำเนินการตามมาตรการควบคุมโรคในพื้นที่อย่างเร่งด่วนทันที

๖.๑.๕ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ/ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค ดำเนินการตรวจวินิจฉัยแยกโรค (Differential Diagnosis) **หากไม่ใช่โรคไข้หวัดนกต้องวินิจฉัยด้วยว่าการป่วย/ ตายดังกล่าวมีสาเหตุจากอะไร** และรายงานผลการตรวจวินิจฉัยโรคไปยังสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพร้อมลงข้อมูลในอินเตอร์เน็ต

๖.๑.๖ การรายงานผลการเฝ้าระวังของสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดให้ดำเนินการรายงานสัตว์ปีกป่วยตายประจำวันทุกวัน กรณีไม่พบสัตว์ปีกป่วยตายให้รายงาน zero report ด้วย

๖.๒ การเฝ้าระวังโรค..

๖.๒ การเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกทางห้องปฏิบัติการ สัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้าน (Back yard) และที่ไม่เลี้ยงเป็นลักษณะฟาร์ม

<u>เป้าหมาย</u> : สัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้านและที่ไม่เลี้ยงเป็นลักษณะฟาร์มตามตำบลที่กำหนดที่กำหนด

<u>การดำเนินการ :</u>

๖.๒.๑) ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุ่มคัดเลือกครัวเรือน ๔ ครัวเรือน ในทุกหมู่บ้านของตำบลที่สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ที่กำหนดไว้

๖.๒.๒) สุ่มเก็บตัวอย่าง cloacal swab สัตว์ปีก ๕ ตัว (๑ หลอดตัวอย่าง) ต่อครัวเรือนตามที่ถูกคัดเลือก ข้อ ๖.๒.๑) หากมีสัตว์ปีกไม่ครบให้เก็บทุกตัว (รวมตัวอย่าง cloacal swab จำนวน ๔ หลอดตัวอย่างต่อหมู่บ้าน)

๖.๒.๓) นำหลอดตัวอย่างใส่ถุงพลาสติก ๒ ชั้น แล้วบรรจุลงในกระติกใส่น้ำแข็งนำส่งสถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ/ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค ภายใน ๔๘ ชั่วโมง พร้อมนี้ให้กรอกข้อมูลจำนวนตัวอย่างลงในแบบฟอร์มการเก็บตัวอย่างตามกิจกรรมเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนก ตก๑. แนบไปกับแบบฟอร์มส่งตัวอย่างของห้องปฏิบัติการเพื่อส่งไปยังห้องปฏิบัติการแต่ละแห่ง

๖.๓ การเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกทางห้องปฏิบัติการในเป็ดไล่ทุ่ง

<u>เป้าหมาย</u> : เป็ดไล่ทุ่งทุกฝูงที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ในแต่ละจังหวัด

<u>การดำเนินงาน</u>

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเก็บตัวอย่าง cloacal swab เป็ดไล่ทุ่งจากฝูงที่ได้ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด โดยสุ่มเก็บฝูงละ ๖๐ ตัว (๑๒ หลอดตัวอย่างต่อฝูง) และดำเนินการตาม ข้อ ๖.๒.๓

๖.๔ การตรวจวินิจฉัยและรายงานผล

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ/ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค ดำเนินการตรวจตัวอย่าง cloacal swab โดยแยกเชื้อไวรัส (Avian influenza หรือ Newcastle disease) และตรวจวินิจฉัยตัวอย่างซากเพื่อหาสาเหตุของการป่วยตาย

๖.๕ กรณีผลการตรวจวินิจฉัยเป็นโรคไข้หวัดนก ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์และมาตรการที่กรมปศุสัตว์กำหนดไว้

๗. การติดตามประเมินผล

สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัย ออกติดตามและประเมินผลการดำเนินงานสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในพื้นที่และรายงานมายังสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ ภายในวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

๘. งบประมาณ

กิจกรรมป้องกัน แก้ไขและเตรียมความพร้อมรับปัญหาโรคไข้หวัดนก โดยสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ ได้โอนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว